

5. 4. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Sněmovna schválila podpory pro studenty s dětmi a ze sociálně slabších rodin | Nařízení vlády stanovilo obvody pro korespondenční volbu v zahraničí | Implementace směrnice NIS2 přinese nové kyberbezpečnostní povinnosti | Novela zákona o advokacii vstoupila v platnost | Reforma dávek zvyšuje mimořádné podpory i pěstounské příspěvky | EU se dohodla na zavedení digitálních řidičských průkazů a doprovázené jízdy od 17 let | ÚS: Podmíněný trest za znásilňování nezletilé porušil práva oběti

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Sněmovna schválila podpory pro studenty s dětmi a ze sociálně slabších rodin

Studující rodiče malých dětí a vysokoškoláci z chudších domácností zřejmě získají nové dávky od státu. Poslanecká sněmovna 26. března v rámci reformy sociálních podpor schválila zavedení tzv. „hlídačkovného“ - příspěvku na hlídání dětí do tří let ve výši třetiny minimální mzdy - a také příspěvku na studium pro vysokoškoláky z rodin s příjmy pod dvojnásobkem životního minima. Návrh, podaný koaličními poslanci, nyní míří do Senátu. Ve Sněmovně prošel drtivou většinou (175 ze 179 poslanců). Tyto nové podpory by se začaly vyplácet od září 2026 (hlídačkovné), resp. od září 2027 (studijní příspěvek). Součástí schválené novely je i zvýšení životního minima a prodloužení výplaty náhradního výživného (alimentů) státem za neplatiče.

Reforma dávek zvyšuje mimořádné podpory i pěstounské příspěvky

Poslanci 26. března schválili také vládní zákon o dávce státní sociální pomoci, který výrazně upravuje několik sociálních podpor. Mimořádné jednorázové dávky pro oběti živelních pohrom (povodně, požáry apod.) se mají od října zvýšit až na 82 500 Kč (z dosavadních 72 900 Kč) a roční limit čerpání na domácnost stoupne z 194 400 Kč na 220 000 Kč. Pěstouni pečující o děti příbuzných by měli dostávat nejméně o 1 000 Kč měsíčně více. Zároveň se má od října 2025 zvýšit životní minimum (pro jednotlivce z 4 860 Kč na 5 500 Kč), což rozšíří okruh rodin, které dosáhnou na přídavky na děti či

porodné. Zvednout se má i nezabavitelná částka při exekucích. Po schválení Senátem a podpisu prezidenta se změny promítnou do praxe od podzimu.

Nařízení vlády stanovilo obvody pro korespondenční volbu v zahraničí

Vláda na zasedání 26. března schválila nařízení, kterým vymezila územní obvody zastupitelských úřadů pro první korespondenční hlasování Čechů v cizině. Čeští krajané tak budou moci již na podzim 2025 volit do Poslanecké sněmovny poštou, s výjimkou zemí, kde je poštovní spojení nespolehlivé. V devíti státech (např. Afghánistán, Jemen, KLDR, Libye či Somálsko) korespondenční volba možná nebude – voliči tam budou muset případně volit osobně na určených zastupitelských úřadech. Nařízení připravené Ministerstvem zahraničí nabývá účinnosti 1. dubna 2025, aby bylo možné včas zajistit technickou realizaci voleb korespondenčním způsobem.

Implementace směrnice NIS2 přinese nové kyberbezpečnostní povinnosti

Česká republika se připravuje na přijetí nového zákona o kybernetické bezpečnosti, který transponuje evropskou směrnici NIS2. S blížící se účinností této normy čeká řadu organizací povinnost zavést přísnější bezpečnostní opatření. Experti radí postupovat v několika krocích – nejprve určit, zda se nové požadavky na daný subjekt vztahují, poté provést oznámení do registru, nahlásit kontaktní údaje, a následně zavést systém hlášení bezpečnostních incidentů. Zákon zavádí i přísné lhůty: od účinnosti bude na registraci 60 dní a na nahlášení kontaktů dalších 30 dní. Nová legislativa, která vychází z NIS2, tak výrazně rozšíří okruh subjektů s povinnostmi v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Vláda podpořila zpřísnění azylových a migračních pravidel

Kabinet 2. dubna vyslovil souhlasné stanovisko k návrhu skupiny koaličních poslanců v čele s premiérem a ministrem vnitra na novelizaci azylového zákona a zákona o pobytu cizinců. Cílem novely je zpřísnit azylovou a migrační politiku České republiky, a to i v reakci na nový unijní migrační pakt a chystané přitvrzení pravidel v Německu. Návrh počítá např. s urychlením azylových procedur a přísnějším režimem pro neoprávněně pobývající cizince. Koaliční poslanci chtějí dosáhnout projednání ve Sněmovně už v dubnu, opozice však avizovala, že zablokuje případné zrychlené schválení v prvním čtení a hodlá k normě podávat pozměňovací návrhy. Vládní legislativa upozornila, že jedna z navržených změn může být v rozporu s EU směrnicí o přijímání žadatelů o azyl.

Ústavní soud zrušil část zákona o obchodu s vojenským materiálem a dvojím užitím

Ústavní soud (ÚS) 2. dubna vyhověl návrhu Městského soudu v Praze a zrušil ustanovení zákona č. [594/2004](#) Sb., které vylučovalo soudní přezkum rozhodnutí o neudělení či odnětí povolení k exportu zboží dvojího užití. Podle nálezu ÚS nelze žádné rozhodnutí správního orgánu týkající se základních práv a svobod vyjmout ze soudního přezkumu – a to ani tehdy, opírá-li se o utajované informace. Napadené ustanovení odporovalo právu na podnikání a vlastnictví, jelikož znemožňovalo soudně napadnout zamítavé rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu v licenčním řízení. Vláda tak bude muset připravit novelu zákona, která zajistí možnost soudního přezkumu i v těchto případech.

Novela zákona o advokacii vstoupila v platnost

Ode dne 1. dubna 2025 nabývá účinnosti převážná část rozsáhlé novely zákona o advokacii (č. [85/1996](#) Sb.) provedené zákonem č. [73/2025](#) Sb. Tato novela přináší řadu změn ve výkonu advokacie a fungování České advokátní komory. Advokátům bylo nově umožněno účastnit se sněmu ČAK distančně on-line, posílena byla advokátní mlčenlivost a zavedena přísnější pravidla pro správu advokátních úschov. Novela dále upravuje pravidla pro střet zájmů zavedením institutu informovaného souhlasu klientů. Některá ustanovení nabudou účinnosti později – např. pravidla o prohlášení advokáta k pravosti podpisu až 1. července 2025 a vznik garančního fondu advokátů či změny advokátní zkoušky od 1. ledna 2026.

Setkání vlády s profesními komorami ocenilo dosavadní spolupráci

Ve čtvrtek 3. dubna proběhlo ve Strakově akademii čtvrté společné jednání zástupců profesních komor s premiérem Petrem Fialou a členy vlády. Představitelé komor (včetně předsedy České advokátní komory) zhodnotili dosavadní spolupráci – šéf ČAK Robert Němec vyzdvihl výbornou součinnost s ministerstvem spravedlnosti po celé funkční období této vlády, zejména při prosazení velké novely zákona o advokacii a úpravě advokátního tarifu. Zástupci jednotlivých komor také nastínili aktuální výzvy a témata k řešení do budoucna. Diskutovalo se mimo jiné o zajištění dodávek léčiv na český trh či o strategických státních projektech (dostavba jaderné elektrárny Dukovany, budování vysokorychlostních tratí). Předseda ČAK požádal vládu, aby se český zástupce mohl účastnit slavnostního podpisu **Evropské úmluvy o ochraně profese advokáta** plánovaného na 13. května 2025 v Lucemburku.

Evroparlament odložil účinnost nových pravidel udržitelnosti firem (ESG)

Evropský parlament 3. dubna schválil odklad uplatňování dvou unijních směrnic týkajících se udržitelnosti podnikání. Jde o **směrnici o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (CSRD)** a **směrnici o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti (CSDDD)**. Tyto předpisy ukládají firmám v EU povinnosti reportovat o dopadech jejich činnosti na životní prostředí a společnost a zajišťovat, aby ve svých dodavatelských řetězcích předcházely porušování lidských práv a ekologickým škodám. Europoslanci souhlasili, aby se nové povinnosti začaly uplatňovat později, v rámci tzv. balíčku Omnibus I. Odklad má snížit administrativní zátěž evropských firem a posílit konkurenceschopnost unijní ekonomiky. Návrh ještě musí formálně potvrdit Rada EU; pro české firmy to znamená více času na přípravu na nové ESG požadavky.

Zaveden speciální dlouhodobý pobyt pro uprchlíky z Ukrajiny s dočasnou ochranou

Od 1. dubna se mohou vybraní držitelé dočasné ochrany z Ukrajiny registrovat k přechodu na nový druh povolení – zvláštní dlouhodobý pobyt. Vláda schválila podmínky tohoto programu 19. března. Na **speciální dlouhodobý pobyt** dosáhnou jen ti uprchlíci, kteří jsou bezúhonní, pobývají v ČR s vízem dočasné ochrany alespoň 2 roky, od 1. října 2024 nepobírají humanitární dávky a mají vlastní roční příjem nejméně 440 000 Kč (plus 110 000 Kč za každého dalšího člena rodiny). Tyto přísné požadavky splní jen úzký okruh osob – opatření tedy cílí na dobře integrované a ekonomicky soběstačné uprchlíky. Ministerstvo vnitra zdůraznilo, že jde o doplněk k pokračující dočasné ochraně, nikoli řešení pro všechny po jejím skončení. Zájemci podávají žádosti online do konce dubna; samotné přechody na nový pobyt budou probíhat od září do prosince 2025.

ÚS: Podmíněný trest za znásilňování nezletilé porušil práva oběti

Ústavní soud konstatoval, že Krajský soud v Brně porušil základní práva oběti, když nevlastnímu otci za opakované znásilňování nezletilé dívky uložil pouze podmíněný trest. V nálezu z 26. března ÚS zdůraznil, že pokud soudy ukládají podmínku za sexuálně násilný trestný čin, musejí takový postup mimořádně pečlivě odůvodnit, aby nedošlo k popření preventivní funkce trestu. Ústavní soud sice dotýčný rozsudek nezrušil (s ohledem na dělbu moci a zásadu subsidiarity svého zásahu), otevřel však poškozené cestu domáhat se od státu odškodnění za nesprávný úřední postup. Do budoucna nález vyzval výkonnou a zákonodárskou moc k systémové reakci - například zvážit, zda nezavést pro oběti možnost podat proti takovým rozhodnutím opravný prostředek. Rozhodnutí pléna ÚS nebylo jednomyslné (poměrem 10:5 soudci zamítli zrušení rozsudku), pět soudců prosazovalo kasační zásah ve prospěch přísnějšího potrestání.

ÚS nařídil pokračovat ve vyšetřování kauzy pravoslavného duchovního

V případě pravoslavného kněze, který si stěžoval na výhrůžky a vydírání ze strany nadřízených v církvi, došlo k porušení jeho práva na účinné vyšetřování. Ústavní soud 25. března vyhověl stížnosti duchovního a zrušil rozhodnutí policie a dozorujícího státního zástupce o odložení věci. Policisté původně uzavřeli případ s tím, že se tvrzené nezákonné jednání (údajné nucení kněze k odchodu z funkce pod pohrůžkou odvezení na Ukrajinu „kopat zákopy“) neprokázalo. Senát ÚS pod vedením soudce Pavla Šámala však dospěl k závěru, že orgány činné v trestním řízení pochybily a měly provést důkladnější šetření. Věc se tak vrací do přípravného řízení - policie bude muset na pokyn ÚS provést další úkony k objasnění podezření, aby dostala povinnosti efektivně chránit základní práva oznamovatele.

EU se dohodla na zavedení digitálních řidičských průkazů a doprovázené jízdy od 17 let

Rada EU a Evropský parlament dosáhly 25. března předběžné dohody o zásadní aktualizaci směrnice o řidičských průkazech. Nová pravidla zavedou digitální řidičské průkazy platné po celé Unii a sjednotí minimální požadavky na zkoušky a zdravotní způsobilost řidičů. Pro začínající řidiče bude harmonizována zkušební (zkušební doba) - nově by po získání oprávnění mělo následovat dvouleté zkušební období s přísnějšími postihy za přestupky. Směrnice také umožní tzv. systém řízení s doprovodem od 17 let, což znamená, že mladiství uchazeči o řidičský průkaz budou moci získat zkušenosti za volantem pod dohledem mentora ještě před dosažením plnoletosti. Cílem úprav je zvýšit bezpečnost silničního provozu v EU a využít potenciál digitalizace (např. snadnější uznávání a obnovu řidičských oprávnění napříč státy). Definitivní schválení legislativy se očekává po formálním odhlasování textu v Parlamentu a Radě.

Vláda odmítla záměr zřídit novou veřejnou vysokou školu v Karlovarském kraji

Kabinet na jednání 19. března kromě jiného zamítl návrh Karlovarského kraje na založení nové vysoké školy. Karlovarský kraj dlouhodobě usiluje o zřízení veřejné univerzity na svém území, aby podpořil regionální vzdělanost a udržel mladé lidi v kraji. Vláda však projekt nepodpořila - podle dostupných informací kvůli pochybnostem o udržitelnosti a potřebnosti další veřejné vysoké školy. Ministerstvo školství namísto toho preferuje posilování poboček již existujících univerzit v regionu. Záměr kraje tak prozatím nebude realizován na legislativní úrovni. Karlovarský kraj se nyní zřejmě soustředí na jiné formy podpory vysokoškolského vzdělávání, jako jsou spolupráce se zavedenými univerzitami či stipendijní programy.

Vyšlo na epravo.cz:

Relativní neúčinnost bezúplatného právního jednání

Odporovatelnost právního jednání je důležitým právním institutem, jenž chrání věřitele před zkrácením jejich práv. V praxi se nejčastěji setkáváme s případy, kdy dlužník převede svůj majetek na třetí osoby bezúplatně, aby se vyhnul plnění svých závazků. Takováto jednání umožňuje platná právní úprava efektivně napadnout odpůřčí žalobou. V tomto...

Hledání logiky v zákazu nabývání zpeněžovaného majetku z majetkové podstaty

Z majetkové podstaty v rámci konkursu nesmí dlužník a další osoby vyjmenované v § 295 insolvenčního zákona nabývat zpeněžovaný majetek. Nejvyšší soud je ve své rozhodovací praxi ustálen v závěru, že výčet osob s omezením nabývat majetek z majetkové podstaty dlužníka, je třeba vykládat restriktivně. Ve své rozhodovací praxi dospěl rovněž k závěru...

Vykonatelnost nálezů finančního arbitra v zahraničí, aneb stahující se mračna nad investičními šmejdý

Městský soud v Praze před nedávnem vydal přelomové rozhodnutí v oblasti přeshraničního vymáhání nálezů finančního arbitra.[1] Soud v něm rozhodl, že finanční arbitr je povinen vydat osvědčení dle čl. 53 nařízení Brusel I bis, čímž se jeho nálezy dostávají na úroveň soudních rozhodnutí uznávaných v rámci Evropské unie. Tento krok otevírá nové...

K ochrannému rozsahu norem v § 220 a 221 trestního zákoníku, aneb koho a před jakou újmou zákon vlastně chrání

Rekodifikace soukromého práva přinesla řadu významných změn, které nás i po více než deseti letech od nabytí účinnosti nového kodexu nutí hluboce přemýšlet i nad zdánlivě jednoduchými právními problémy. Jednou z těchto změn je návrat zákonodárce k učení o tzv. ochranném účelu normy. V tomto příspěvku se pokusím čtenáře přesvědčit o ohromném...

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2025

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za únor 2025. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

Mimořádně nízká nabídková cena ve veřejných zakázkách: Aktuální soudní rozhodnutí a jeho dopady

Institut mimořádně nízké nabídkové ceny (MNNC) je dlouhodobě jednou z nejvíce diskutovaných

otázek ve veřejném zadávání. Nedávné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jako „NSS“) ze dne 27. 9. 2024, č.j. 5 As 98/2023-82 (dále jen „rozsudek NSS“) přináší další klíčová vodítka pro posuzování tohoto institutu ze strany jednotlivých zadavatelů...

Právo na styk nevlastního rodiče s dítětem

V rámci advokátní praxe se ve většině případů řeší úprava péče a styku mezi rodiči nezletilého dítěte. V případě zhoršených rodinných vztahů se nezřídka setkáváme také s návrhem prarodičů, kteří chtějí mít zajištěno alespoň občasné vidání se se svým vnoučetem.

Výběr z judikatury nejen k zákoníku práce z r. 2024 - část 5.

Páté pokračování judikaturního přehledu za uplynulý rok 2024 je věnováno otázkám kolem vzniku odpovědnosti za škodu a náhrady škody v pracovněprávních vztazích resp. ve vztazích služebních (státních zaměstnanců), kdy se ovšem postupuje z hlediska uplatnění hmotného práva dle zákoníku práce, a dále otázkám kolem bezdůvodného...

JIRÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚOHS, BŘEZEN 2025

Nedostatečná součinnost při prokazování kvalifikace, neobvyklé ústní jednání a sporné použití dynamického nákupního systému. Tři čerstvé příklady z praxe ÚOHS a soudů rozebírá advokát Jiří Harnach. „Zadavatel není povinen uznat kvalifikaci jen proto, že reference obsahuje příbuzný předmět,“ vysvětluje. Poslechněte si celý díl podcastu Veřejné...

Vztah náhrady škody a bezdůvodného obohacení v pracovněprávních vztazích

Obecnou povinnost k náhradě škody způsobenou zaměstnancem upravuje § 250 an. zákona [262/2006 Sb.](#), zákoník práce (dále jen „ZP“). Stěžejní je ta část textového znění, která říká, že se ze strany zaměstnance musí jednat o zaviněné porušení povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s...

Ochrana advokátní mlčenlivosti a rozhodnutí ESLP ve věci Nezerić proti Bosně a Hercegovině

Dne 5. listopadu 2024 vydal Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) rozhodnutí ve věci Nezerić proti Bosně a Hercegovině týkající se ochrany práv advokátů a jejich klientů v souvislosti s nelegálním nebo nedostatečně chráněným zásahem do soukromí[1]. Konkrétně ESLP posuzoval zásah do práv stěžovatele, advokáta Sanel Nezeriće, jehož...

10 otázek pro ... Kristýnu Zakouřilovou

JUDr. Bc. Kristýna Zakouřilová se specializuje především na oblast práva nemovitostí, závazkového práva a sporové agendy. Po dokončení studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze složila na stejné fakultě státní rigorózní zkoušku z oboru civilní právo procesní. Od roku 2020 spolupracuje se společností ACHOUR & PARTNERS advokátní...

Valorizace vnosů při vypořádání společného jmění manželů - pravidla, judikatura a praktické dopady

Valorizace vnosů při vypořádání společného jmění manželů („SJM“) je důležitým aspektem spravedlivého rozdělení majetku po zániku manželství. V posledních letech přitom prošla pravidla pro praktickou aplikaci souvisejících ustanovení občanského zákoníku relativně turbulentním vývojem, a to v důsledku rozhodovací praxe Nejvyššího soudu a Ústavního...

Elektromobilita v domě

Znáte to, když jste doktor, každý vám chce sdělovat své zdravotní problémy, když jste daňář, lidé chtějí poradit, jak ušetřit na daních, no a když jste právník, tak vám zase povídají své právní problémy, protože tuší, že slepé střevo jim nevyoperujete. Tak za mnou přišel kamarád s tím, že ho, samozřejmě úplně nesmyslně, nahlásil soused SVJ...

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [AI omnibus](#)